

Veiligheidsplan

- SMDB Wierden-Enter

- SCO Twenterand e.o.

Bijlage 14: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Deze meldcode voor het basisonderwijs is gebaseerd op de basis meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, januari 2012 en ontwikkeld in samenwerking met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Bureau Jeugdzorg Zuid-Holland en GGD Hollands Midden.

Copyright © 2012 JSO Expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling
Deze informatie mag met bronvermelding worden gebruikt.

Inleiding

De organisatie neemt het Basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling als uitgangspunt voor haar handelen.

Leerkrachten en contactpersonen bespreken signalen van kindermishandeling met de interne begeleider en directeur van de school (aandachtscoördinator).

Het School OndersteuningsTeam (SOT en SOT+ (ZAT)) is het multidisciplinaire platform waar experts signalen gezamenlijk bespreken en een aanpak vaststellen.

Leerkracht en Interne Begeleider bespreken de signalen en ontwikkelingen met de ouders.

De contactpersoon van de school maakt zich jaarlijks bekend in alle groepen en bespreekt relevante ontwikkelingen rondom veiligheid één keer per jaar op de teamvergadering.

De contactpersonen hebben één keer per jaar een overleg met de directeur en eventueel de Interne Begeleiders over de Veilige School. De meldcode komt in dat overleg ook aan de orde.

Elke school analyseert jaarlijkse de resultaten van leerlingen vanuit de het leerlingvolgsysteem en verwerkt de uitkomsten in het (pedagogisch) groepsplan.

Er is aandacht voor preventie door

- Intervisie tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van contactpersonen o.l.v. de (externe) vertrouwenspersoon.
- Het aanbieden van trainingen en cursussen op het gebied van signalering, gesprekstechniek e.d..

Maart 2014

Het bevoegd gezag van .....

- Overwegende dat ..... verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan de leerlingen en dat deze dienstverlening ook zeker aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij ..... op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- Dat ..... een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen de school werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat in deze code ook wordt vastgelegd op welke wijze de medewerkers bij deze stappen worden ondersteund en wie dat doet.
- Dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen oudermishandeling en eer gerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- Dat onder kindermishandeling wordt verstaan; iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waaronder ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;

- Dat onder de medewerkers in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor ..... werkzaam is en die in dit verband aan de leerlingen van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- Dat onder leerling in deze code wordt verstaan: iedere leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende:

- De Wet bescherming persoonsgegevens
- De Wet op de jeugdzorg;
- De Wet maatschappelijke ondersteuning
- Het privacyreglement van SCOT

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van .....

Basismodel meldcode van .....

1. In kaart brengen van de signalen
2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het AMK of het SHG
3. Gesprek met de cliënt
4. Het wegen van het geweldig of de kindermishandeling
5. Beslissen: hulp organiseren of melden.

Dit basismodel dient als 'onderlegger' voor de meldcode van .....

Aan de basis van het melden staat de leerkracht in de klas. Hij/ zij heeft intensief contact met het kind en meestal ook met de ouder(s). De leerkracht signaleert en intervineert.

Indien nodig kan de leerkracht anderen inschakelen voor advies of handelingsplanning; te denken valt aan: vertrouwenspersoon van de school (.....), intern begeleider (.....) of de directeur (.....).

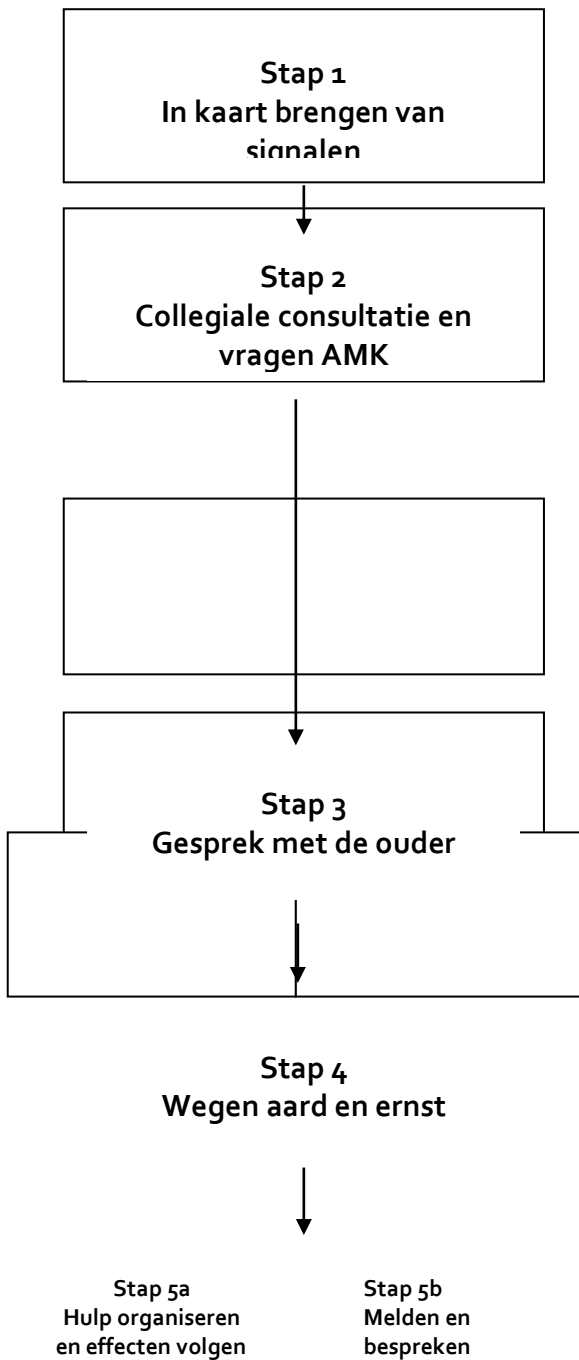
Indien nodig schakelen zij het Zorg Advies Team in, waarin vertegenwoordigd zijn het AMW (.....), de GGD verpleegkundige (.....) en de leerplichtambtenaar van de gemeente (.....).

Op afroep kan de wijkagent (.....) ook worden ingeschakeld.

Er is tevens overleg met de casemanager van de gemeente ..... (.....), de woningstichting, de sociale dienst, BJZ etc. mogelijk dit zal dan gebeuren binnen de ketenregie waarin mevrouw ..... van het AMW, de centrale contactpersoon voor onze school is.

In extreme gevallen kan direct contact opgenomen worden met het AMK of het SHG of met de heer ....., casemanager MDO van de gemeente ..... Ook is er een externe vertrouwenspersoon aan onze school verbonden in de persoon van de heer Johan de Jong (Centraal Nederland).

Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling (landelijke regeling)

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observeer
- Onderzoek naar onderbouwing
- Gesprek met ouders: delen van de zorg

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

- Consulteer interne en externe collega's tijdens:
  - groepsbespreking
  - zorgteam
  - zorgadviesteam (ZAT)
  - centrum voor jeugd en gezin (CJG)
- Bilateraal overleg met jeugdarts, sociaal verpleegkundige intern begeleider of andere betrokkenen, bijv. leerplichtambtenaar
- Consulteer ook het AMK
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouders
- Overweeg registratie in de Verwijsindex Risicjongeren

Stap 3: Gesprek met de ouder

- Delen van de zorg

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

- Weeg risico, aard en ernst van de kindermishandeling of huiselijk geweld
- Vraag het AMK hierover een oordeel te geven

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

- Bespreek uw zorgen met de ouder
- Organiseer hulp door ouder en leerling door te verwijzen naar Bureau Jeugdzorg
- Monitor of ouder en leerling hulp krijgen
- Volg de leerling

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder

- Bespreek met de ouder uw voorgenomen melding
- Meld bij het AMK

De meldcode in de praktijk: De stappen in de meldcode die gezet (moeten) worden:

Stap 1: in kaart brengen van signalen

Stap 3: gesprek met de leerling/ ouder

Stap 2: collegiale consultatie en zo nodig raadplegen AMK

Stap 3: gesprek met de leerling/ ouder

Stap 4: (multidisciplinair) wegen van signalen

Stap 5: beslissen: hulp bieden en/ of melden bij het AMK

Stap 3: gesprek met de leerling/ ouder

Stap 6: Volgen en afsluiten

De te nemen stappen toegelicht en toegespitst op .....

Stap 1: Signaleren:

- Signaleren van belemmeringen in de ontwikkeling van een kind. Signalen worden opgemerkt door waarnemingen in de klas en eventueel daarbuiten
- De signalen worden met ouders besproken. Het veelvuldig in gesprek blijven gaan met ouders tijdens diverse (ongedwongen) momenten. Het 'niet pluis gevoel' is meestal voorafgaande aan het signaleren. De waargenomen signalen en eventueel de informatie verkregen van ouders vormen de basis voor verdere actie.
- Alle gesprekken worden genoteerd in Parnassys of ..... Gespreksverslagen kunnen eventueel door de betrokkenen ondertekend worden.

N.B. Indien de signalen duiden op kindermishandeling gepleegd door een medewerker van de school dan dient dit onmiddellijk gemeld te worden bij het schoolbestuur!

Stap 2: Collegiale consultatie

- De leerkracht bespreekt de signalen met de intern begeleider tijdens de leerling,- of groepsbespreking (of eerder met de intern begeleider of contactpersoon).
- Ook kan er gesproken worden met collega's van andere kinderen uit het gezin om af te stemmen.
- De intern begeleider kan de zorgen delen met vertegenwoordigers van het ZAT.
- De intern begeleider kan bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling (anoniem) advies vragen bij het AMK.
- Alle stappen en gesprekken worden genoteerd in Parnassys of .....

Stap 3: Gesprek met de ouders:

- De leerkracht bespreekt de signalen en eventuele informatie van medecollega's met de ouder(s). Dit wordt samen gedaan met de intern begeleider. Leg het doel van het gesprek vooraf duidelijk uit aan de ouder. Beschrijf de feiten en de waarnemingen je hebt gedaan en laat de ouder daar op reageren.
- Overleg met ouders behoort bij elke stap in het zorgtraject. Door ouders te informeren over de signalen, te vragen naar de thuissituatie en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bevestigd worden (dit in de eerste gesprekken binnen het traject, later zullen de te nemen stappen en de aanpak van de situatie besproken worden met ouders). Let ook hierbij op eventuele signalen die opvallen. Als de ouder de zorgen

herkent dan kan je beginnen met het onderzoeken van kansen en oplossingen er kunnen ook handelingsadviezen uitgewisseld worden voor in de klas en thuis.

- Alle stappen en gesprekken worden genoteerd in Parnassys of ..... Eventueel laten ondertekenen door alle betrokkenen.

N.B. Het doen van een melding bij het AMK zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de ouder, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- of als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met u zal verbreken en de school zal verlaten.

Bij het vragen van advies aan het AMK geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Stap 4: Weging en risicotaxatie in het multidisciplinair zorgteam en/ of ZAT:

- De signalen, het ingewonnen advies, de informatie uit het gesprek met ouders worden besproken binnen het ZAT op school. Daarvoor wordt toestemming gevraagd van de ouders. Op die manier kan er open en transparant gesproken worden en advies ingewonnen worden. De aard en de ernst worden daarin multidisciplinair afgewogen. De expertise wordt gebundeld en optimaal benut. Er wordt een afgestemde aanpak vastgesteld, gericht op ondersteuning van het kind, de ouders en de leerkracht.
- Al deze stappen en gesprekken worden ook middels een verslag genoteerd in Parnassys of .....

Stap 5: Beslissen: hulp bieden en handelingsgerichte adviezen voor de leerkracht

- Het ZAT organiseert de noodzakelijke hulp en geeft handelingsadviezen aan de leerkracht (in ons geval wordt dit doorgegeven via de intern begeleider die deelneemt aan het ZAT).
- Er wordt overlegd óf en wie er een melding doet bij het AMK. Met het AMK wordt afgestemd wat het ZAT na melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de leerling en zijn/ haar gezinsleden tegen het risico van huiselijk geweld of tegen mishandeling te beschermen.
- Er wordt binnen het ZAT afgesproken wie ouders informeert over de uitkomsten en de eventuele melding bij het AMK.
- Al deze stappen en gesprekken worden middels verslaglegging genoteerd in Parnassys of .....

Stap 6: Volgen:

- Als er vanuit het ZAT hulp wordt geboden wordt afgesproken wie de zorg coördineert. Eventuele aanpak wordt bijgesteld. En tenslotte wordt er nazorg geboden en wordt de aanpak geëvalueerd.
- Ook dit wordt vastgelegd binnen Parnassys of .....

Preventie en taak contactpersoon:

- De contactpersoon (intern vertrouwenspersoon) doet een voorstellingsronde om kinderen binnen ..... bekend en vertrouwd te laten worden met de contactpersoon. Wat die taak inhoudt en dat er diverse rechten en plichten zijn. Er is een voorstellingsronde door de hele school zodat kinderen afweten van het bestaan van de contactpersoon. Al naar gelang het nodig is kunnen er preventieve lessen worden verzorgd door de contactpersoon.

Signaleren door leerkrachten:

- Leerkrachten van ..... zullen, nu de stappen duidelijk en helder omschreven zijn, nog makkelijker de te bewandelen weg weten te vinden. Van alle leerkrachten verwachten wij dus signaalgevoeligheid en aanpakbereidheid. De wetenschap bestaat dat er binnen iedere klas 1 a 2 kinderen zijn die slachtoffer zijn van kindermishandeling en/ of huiselijk geweld.
- Leerkrachten rapporteren signalen in Parnassys of ..... al lijken sommige signalen onschuldig en klein. Ook worden signalen besproken met de intern begeleider en/ of de directeur. Er ontstaat zo een optelsom van waarnemingen die kunnen duiden op een heel

uiteenlopende belemmering in de ontwikkeling van het kind. Alle signalen samen vormen samen een duidelijker, maar veelal niet volledig, beeld.

- Meestal ontstaan problemen in een gezin niet bij mishandeling maar is er vaak een geschiedenis van opvoedingsonmacht en gezinsproblemen, escalerend in mishandeling en geweld. Daarom is het ook van groot belang dat ook signalen vormen van opvoed- en gezinsproblematieken worden waargenomen en aangepakt.

Communiceren met ouders:

- Vanaf de eerste stap in het zorgtraject is het van groot belang om in het contact met ouders te investeren door hen actief te informeren en de ontwikkelingen van hun kind met hen te bespreken. Neem de stelregel in acht dat ouders bij kindermishandeling vrijwel altijd een deel zijn van het probleem maar dat zij ook altijd een deel van de oplossing zijn. Als ouders in situaties terughoudend, defensief of agressief reageren, is er reden temeer om je zorgen te maken. Je dient ook rekening te houden met het feit dat een kind ook door iemand anders dan de ouder(s) mishandeld kan worden.
- School moet in contact blijven met de ouders ook al lopen er contacten vanuit het AMK en/ of de hulpverlening.

Melden bij het AMK:

- Dit wordt door een professional in principe op naam gedaan. De ouders weten dan ook wie de melding gedaan heeft. Bij ons op school zal er altijd vanuit directie en/ of interne begeleiding gemeld worden. Dit wordt door hen gedaan om de band tussen leerkracht en ouders goed te houden maar nog liever door een externe vanuit het ZAT bijvoorbeeld. De afweging wie er gaat melden is in specifieke gevallen van groot belang om het goed af te wegen.
- Het meest wenselijk is het om het voornemen tot melden met de ouders te bespreken. Soms zijn ouders op dat moment wel bereid om mee te werken. Soms is dit niet mogelijk en dan wordt volstaan met het informeren van ouders. De melding kan ook worden besproken met de leerling wanneer hij/ zij 12 jaar of ouder is.

In sommige gevallen heeft een beroepskracht, op grond van wettelijke regels het recht om anoniem te blijven ten opzichte van het gezin. Namelijk wanneer bekendmaking van uw identiteit inhoudt:

- Een bedreiging vormt of kan vormen voor het kind of voor een ander (minderjarig) kind in het gezin,
- Een bedreiging vormt of kan vormen voor jezelf of de andere medewerkers,
- Uw vertrouwensrelatie met het gezin verstoort of kan verstoren.

Dit kan in het zorgteam/ ZAT besproken worden en beargumenteerd worden voorgelegd aan het AMK. Als er voor gekozen wordt om anoniem te melden bij het AMK dan zal daar er ook voor gezorgd worden dat de anonieme melder niet bekend wordt gemaakt uit de tekst die naar ouders toe gaat.

Wanneer er via het ZAT en met medewerking van ouders hulp voor het kind, de ouder(s) en eventuele andere gezinsleden op gang gekomen is om mishandeling of huiselijk geweld aan te pakken is een melding bij het AMK niet meer nodig. Uiteraard is het wel van belang om te volgen of het huiselijk geweld/ de kindermishandeling stoppen als gevolg van de hulpverlening. Zo niet dan is melding bij het AMK uiteraard wel nodig.

In het kort samengevat:

- In de groepen wordt er door leerkrachten gesignaleerd. Dit gesignaleerde wordt genoteerd in Parnassys of ..... bij notities. Dit gebeurt zo feitelijk mogelijk indien er ook hypothesen en veronderstellingen worden vastgelegd dan wordt dit uitdrukkelijk vermeld. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.
- Signalen bespreken met IB tijdens de leerling- of groepsbespreking indien nodig eerder en zo spoedig mogelijk. Ook kan het besproken worden met de contactpersoon en/of directeur. Uiteraard indien er acute noodsituaties zijn dan onmiddellijk melden aan intern begeleider en/ of directeur.
- Het vastgestelde wordt besproken met de ouder(s). De signalen worden gedeeld en er wordt een verslag van dit gesprek gemaakt. Dit soort gesprekken doen we niet alleen maar samen met intern begeleider en/ of directeur.

- Afwegen van de aard en de ernst van de situatie en bespreken binnen het ZAT (binnen de school) of MDO (buiten de school). Het inbrengen binnen het ZAT dat kan niet zonder ouders daarvan in kennis te hebben gesteld. Veel ouders hebben bij inschrijving aangegeven dat ze instemmen met het bespreken binnen het ZAT. Het is dikwijls wel verstandig om het wel vooraf te delen met ouders.
- Hulp organiseren en effecten volgen (en registreren). Als de effecten nihil zijn van de georganiseerde hulp of als er nieuwe signalen zijn of het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt dan wordt er alsnog gemeld bij het AMK of SHG.

Afkortingen en namen van betrokkenen

Afkortingen:

AMK= Algemeen Meldpunt Kindermishandeling

SHG= Steunpunt Huiselijk Geweld

RvK= Raad voor de Kinderbescherming

BJZ= Bureau Jeugdzorg

ZAT= Zorg Advies Team

AMW= Algemeen Maatschappelijk Werk

GGD= Gemeentelijke Gezondheids Dienst

MDO= Multi Disciplinair Overleg

CJG= Centrum Jeugd en Gezin

IB= intern begeleider

Afgevaardigden van de verschillende disciplines met adressen en telefoonnummer

Organisatie	Naam en Adres	Telefoonnummer
Huisartsen ..... (plaats)		
AMW ..... (plaats)		
GGD Regio Twente	Mevr. Astrid Westerhof Nijverheidsstraat 30 7511 JM Enschede	0534876930
Case Manager MDO gemeente		
Meldpunt vertrouwensinspecteurs		0900 1113111
AMK Overijssel	Wierdensestraat 131 7604 BD Almelo	0546 537120
CJG		
Vertrouwenspersoon (extern)	Dhr. Johan de Jong jdejong@centraalnederland.nl	06 33141371
Contactpersoon van de vertrouwenspersoon (school) en intern begeleider		
Directeur school		
Intern begeleider school		